

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De consurrectione vitæ speculatiuæ & spiritualis, secundùm partem
hominis supremam, id est, secundùm vnitatem essentiæ ipsius animæ.
Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

*De resurrectione vite speculariæ & spiritualis, secundum partem
hominis supremam, id est, secundum unitatem essentie
ipsius anime. Cap. XV.*

Nunc ordine debito prosequamur exercitium spiritualis confur-
rectionis, quod celebratur in unitate nostræ essentie. Ad cuius
evidentiam primò sciendum est, quod unitas spiritus nostri ad
unionem spiritus diuini dupliciter se habet. Primò essentialiter: & sic
immediate naturaliter absq; aliquo vicissitudinis interstitio Deo con-
iungitur: quia spiritus noster iuxta summum & intimum apicè essen-
tie suæ, sui exemplaris, ad cuius imaginè creatus est, impressione, lumi-
nisq; diuini vultus signatione semper suscipit, in habitatio Dei pepe-
tua naturaliter factus, & ab æterna immanatione diuinæ essentie posses-
sus, continuoq; semper diuinæ conseruationis affluxu frequentatus.
Hæc autè unitas spiritus nostri cum Deo, nequaquã sua virtute substi-
stit, sed in Deo manens, ex Deo manat, & à Deo dependens, in Deum
velut in suam æternam causam reflectitur, nec à Deo vnquam in æter-
num separabitur. Nam ipsa naturaliter inest nobis ad eò, vt si creatura
aliqua à Deo, id est, à sua causa eorum separaretur, protinus in nihilũ
decideret. Veruntamen hæc unitio, qua sic Deo naturaliter spiritus no-
ster est vnitus, nec sanctos nos efficit, nec beatos; quia ab omnibus æ-
qualitate naturali veraciter habetur, licet non æqualiter ab omnibus
experitur. Est tamen quodammodo causa primaria, & quasi materia-
le quoddam omnis sanctitatis, & principium beatitudinis.

Secundò verò unitas nostri spiritus, præter hanc essentialem habi-
tudinem, etiam potentialiter & operatiue se habet in semetipso, velut
in proprio personali esse subsistens. Et hic est fons & origo suprema-
rum potentialium ipsius anime, principium & finis omnis creati ope-
ris, tam naturalis quam supernaturalis creatura. Veruntamen unitas, in
quantum unitas est, non operatur, sed omnes anime vires, quouis mo-
do operentur, virtutem & potestatem ab origine sua recipiunt, id est,
ab ipsa unitate spiritus, in essentia sua personali originaliter subsisten-
tis. Vnde in hac unitate omnino necessarium est, vt vel Deo similis
spiritus per gratiam & virtutes, aut dissimilis per mortale peccatum ef-
ficiatur; quia sicut *ad imaginem*, ita & *ad similitudinẽ* Dei, id est, ad gra-
tia informatione creati sumus. Quæ, scilicet gratia lumen est dei forme
nos illuminans, & nostro Creatori nos assimilans, sine quo Deo super-

Unitas spi-
ritus creati
cum unita-
te spiritus
diuini quo-
modo se
habeat.

Unitio spi-
ritus nostri
cum Deo
quid effi-
ciat.

naturaliter vniri non possumus, quamvis imaginis impressionem, & naturalem cum Deo vnitatem amittere non valeamus. Ob quam causam Deus in nobis aptitudinem congruam susceptioni suae gratiae reperiens, instinctu suae liberalissimae bonitatis sibi nos vnificare, ac per

Hæc beatitudo in patria tantum permittitur, qui hoc eius semen, quod est gratia, in fine vsq; conseruauerint, secundum quâ diuina fruuntur essentia, quæ Spiritus sancto naturaliter est communicata.

gratiam assimilare non differt. Quo spiritus noster in amorem fructuum immergō felicissimo se profundat, & ex hoc ipso fit quædam vnio supernaturalis & mediata, in qua initium ac semen nostræ beatitudinis consistit. Ex ea namque ea, quæ Deo sunt naturalia, nobis autem supernaturalia, dona fluunt, vt tamen in ea spiritus amans super omnia naturalia requiescat. Nec est hic aliud nisi Deus, & spiritus Deo coniunctus & vnitus. In qua scilicet vnitare nos à Spiritu sancto suscipimur, & versa vice nos cum Spiritu sancto Patre & Filium suscipimus, totamque deitatis naturam. Cæterum, inclinatio fructiva spiritus in Deum super omnia requiem quærens, omne id in essentiali sua existentia supernaturaliter consequitur, & possidet, quicquid illic Spiritus sanctus naturaliter est adeptus. Porro in hoc omnis nostra beatitudo consistit, quod per gratiæ vel gloriæ mediū, in essentialis vnitatis suae requiem spiritus introducatur: quia gratia via est, per quam venire necesse est in nudam ac simplicem essentia suae vnitatem, cui Deus cum omnibus suis diuitijs liberaliter se infundit. Peccatum enim, quod solum est obex gratiæ tantum chaos tenebrarum & dissimilitudinis, inter potentias & essentiam (quam Deus inhabitat) interponit, quod essentia suae spiritus noster vniri nequeat: quæ sibi vniue-

Profundatio spiritus creati in Deo quæ-

patria esset, & proprium quietis cubiculum, nisi per peccatum in regionem dissimilitudinis exularet. Ex quibus patet, quod Deus quibusdam medijs, gratia, scilicet, & donis multifarijs ad nos venit, cui versa virtutibus & exercitijs mediātibz occurrimus. Et sic actualis iste concursus diuinis donis, nostrisq; virtutibus cum operatione spiritus mediātibz perficitur, & felici consurrectione spiritus noster in vnitare suae essentia Deo cõunitur. De qua scilicet vnione sermo præsens loquitur. Hæc enim cõsurrectio cæteris nobilior, altiori gradu nos ad summum exercitiū spiritus nostri sub creato lumine prouehit, magis ac magis semper in Deum profundat. Quæ profundatio similis est fluminibus sine cessatione & reuersione in mare defluentibus, quia mare est eorum proprius locus. Sic miro modo cum vnitare supernaturali solum Deum possidemus, tunc essentialis nostra demeritio virtutes omnes, & omne exercitiū amoris supergreditur.

Ad ma-

Ad maiorem autem euidenciam sciendum, quod modus istius con-
 surrectionis excitatur & mouetur quodam intimo Christi tactu, spi-
 ritus nostri penetralia diuinitatis suae claritate tangentis. De quo non
 incongrue sponsa gloriabatur in Canticis, dicens: *Dilectus meus misit*
manum suam per foramen, & uenter meus intremuit ad tactum eius: Hunc
 autem tactum spiritus noster quasi non cooperans patitur, quia supre-
 ma potentiae hoc tactu in unitate spiritus adunantur, solo Deo illico-
 perante.

Nam illic omnis operatio & ratio fatiscit, quia ratio diuino lumi-
 ne & magis virtus amatiua sentit hunc tactum, ratione tamen mo-
 dum eius comprehendere non valente. Quid autem sit iste tactus in
 sua origine, vel quid sit amor in seipso, inuestigare non possumus, sed
 eius negotium duplex est, quia spiritum amantem extrahit, & intra-
 hit: Extrahit enim nos per effluxum quendam Spiritus sancti, quo
 nos diuites efficit, implens omnia uida uasa nostra donis suis omni-
 farijs, & exigens ut cum donis suis, secundum eius beneplacitum ui-
 uere studeamus. Cum ergo tactus iste, rationem nostram illuminans,
 semper est uiuidum quoddam medium inter nos, & Deum, sine inter-
 missione a nobis exigit vitam uirtuosam, per quam Deus in nobis ui-
 uat, & nos in Deo, & sic Deo supra nostram naturam assimilamur, &
 in gratia simul, & gloria semper similes perseueremus. Hinc ex eius
 tactu funditus interius commouemur, ac quoddam insatiabile desi-
 derium, & auidum appetitum suscipimus, quem nec ratio, nec ulla
 creatura compercere, vel sedare potest. Nimirum, quia in sua effluen-
 tia, uult totus noster esse, docetque nos uiuere in opulencia uirtu-
 tum. Nam effluens Dei tactus, nos facit in spiritu uiuentes, ac gratia
 sua nos replet, rationem nostram illuminans, ueritatis agnitionem, &
 uirtutum discretionem nobis infundens, ac in Dei praesentia nos stan-
 tes tam potenti uirtute seruans, quod omnem saporem, sensio-
 nem, ac uirtutes, effluentia Dei dona sine defectione spiritus sustine-
 re ualeamus. Vnde ex hoc tactu effluunt omnes riuuli diuinæ boni-
 tatis, quam quò magis gustamus, eò amplius degustare desideramus,
 & inde profundius eius tactu inhiamus, ac per hoc magis suae dulce-
 dinis flumina nos perfluunt, & inebriant: quo fit, quod semper clarius
 agnoscimus diuinam dulcedinem esse incomprehensibilem, & infi-
 nitam. Vnde omnes animae vires expanduntur latissime, praecipue ta-
 men appetitus voracis desiderij, quia sentimus enim cum uniuersis suis

Modus hu-
 ius conser-
 rectionis ut
 excitetur.
 Cantic. 5.

Tactus ex-
 trahens
 quid.

712
 diuitijs velle nostrū esse, nobiscumq; manere feliciter. Et licet *actus*
 diuinus intrahens, exercitium in nobis excire multo nobilius, ut
 pote ad diuinam vñionem, & nostri absorptionem nos inuitans, sicut
 videbitur: vtile tamen, & necessarium est, vt fidelis amator, hanc vi-
 cissitudinem semper exercent, quia in his duobus est vita aeterna.
 Quapropter in huiusmodi contemplationis celsitudine subleuati, de-
 bent ab omnibus absoluti, nunc quidem interius fruitioni vacantes
 ingredi, & diuino spiritui tam in vacatione, quàm in exteriori opera-
 tione, vbilibet indefinenter vnità colligari. Nam sicut oculos corpora-
 les, cum subito ad videndum extrinseca aperimus, sine mora nobis
 perceptibili denuo recludimus: sic in Deo mortui, ex Deo viui, cum
 Deo semper permanentes, opportuno tempore debemus nos aperi-
 re moralibus virtutibus sensibiliter operantes, *ne gratiam Dei in va-*
cuum recipiamus, ac iterum introrsum per amorem gradientes, Deo
 dulciter adhaerere, ei que sine separatione, & turbatione permanentes
 vniri.

Tactus in-
 trahens
 quis.
 Cantic. 2.
 Secundò verò tactus iste nos intrahit. Qui scilicet intrahens Dei
 tactus nos ex nobis assumit, exigens nos liquefieri, & in vnitatem
 suam ad nihilam redigi, ac non funditus in aeternam felicitatem,
 hoc est, in amorem illum (vt ita dicam) vnissimum, ac simplicissi-
 mum, qui Patrem, & Filium in vna fruitione complectitur, & sic in
 amplo diuini amoris amplexu baptizamur, vbi deficiunt omnes vi-
 res nostra, sedemusque *sub umbra dilecti, & fructus*, id est, Filius eius
 dulcis gutturi nostro, quem Pater in nostro gignit spiritu: qui tam in-
 finitè dulcis est gutturi nostro, quòd eum nec glutire, nec in nos muta-
 re valemus, sed ipse nos in se penitus absorbet, & mutat. Tribuit e-
 nim nobis plenitudinem gratiarum, & donorum, docens nos exerci-
 tia perfecti amoris, hoc est, mutuam contemplationem inter nos &
 Deum, mutuam gustationem, & agnitionem, placere & complacere,
 in amorem liqueere & defluere, quia Deus nobis seipsum dat, licet eum
 capere non possumus, & ab eo nobis effluunt multifaria dona in ani-
 ma & corpore, in corde & sensibus, & in omnibus viribus gustamus,
 & sentimus consolationes, & suauitates amoris sui. Licet autem eius
 consolationes, & dona supereffluant, semper tamen famelici, & siti-
 bundi permanemus, auidè ad donum illud anhelantes, quod est ipse
 amor super omnia dona sine mensura: quia solus amor est, quo se-
 ipsum

ipsum spiritus Dei largitur donat, & communicat. Sic ergo nos intrahit, & exigit nos unum amorem cum eo fieri, sicut rogabat Patrem Ioan. 17. Christus, sepius id ipsum repetens. Cui nimirum intractivo tactui, si quis curam vigilem adhibuerit, vicinusque permanserit, in mortali peccati precipitium labi non poterit. Caterum, intractus iste praesertim nos incitat ad amandum dilectum secundum suam dignitatem. Cuius dignitas, cum sit infinita, nos amans infinite sicut infinitus est, ideo à spiritu nostro amorem exigit sine mensura. Cuius amor adeo vehemens, & intrahens, ac consumens est, quod importunitate sua concitò labimur in amorem modinescium. Quia nec scimus, nec valemus quomodo divino amori respondere debeamus, cum tam avidus sit & avarus, quod omnia, quae contingit, deo rat & consumit in suam proprietatem. Vnde etiam amorem nostrum, huic amori cedere necesse est, quia nos ab eo defendere non valemus. Quapropter amor noster efficitur simplex, & nudus, & otiosus sine operatione: Et amor Dei ignis consumens est, nos deorans, & absorbens in unione cum Deo. Ac unitas diuinae naturae per suam nobilem amorositatem omnia in se trahens amoris opera illa, quicquid ibidem in alteritate manifestatur, incendio sui amoris consumit, quia ipsa est amoris abyssus, omne amans efficaciter intrahens, & ineffabiliter se et ipsa transformans. Haec autem intractio, quidam internus contactus est, ex ipsa superessentiali unitate Dei procedens, in quo amantes in uno amore cum Deo, quodam amplexu penitus efficiuntur liquefacti. Nimirum, quia super hunc tactum in ipsa silenti, tranquillaque spiritus essentia, quaedam incomprehensibilis charitas emicat. Et haec est excellentissima Trinitas deitatis, ex cuius diuinitatum profluvio tactus iste causatur. Illic enim inuicem Deus in spiritu, & spiritus in Deo regnant. Vnde tactus iste trahit, & incitat spiritum nostrum ad profundissimum, & sublimissimum exercitium spirituale, quod sub creato lumine poterit exerceri. Eleuat enim se spiritus efficacia virtutis amatiua negotium omnis operationis supergrediens in unitatem mentis, in qua tactus huius viuida vena scaturizat: eò quod tactus iste ad cognoscendum in sua claritate Deum, intellectum incitat, & ad immediatè eo fruendum affectum amatiua virtutis trahit, & inuitat, quod super omnia Deum amans spiritus naturaliter, & supernaturaliter concupiscit. Per illuminatam ergo rationem in timore contuitu se spiritus exaltat, penetrat in sua, ubi tactus iste scaturit, ar-

Amor modinescius.

Amor ut ignis sit consumens.

Elevatio spiritus.

dentissimo prospectu contemplans. Ratio tamen licet summis innixa viribus, & omnis intellectus in huius prospectus scrutinio deficit, & caligat: quia superemicans diuina claritas, hunc tactum causans, occursum suo omnem visum, & intellectum, creato lumine tantum illustratum, obtenebrat: utpote in finiti splendoris existens, & aciei omnis creati luminis reuerberatiui.

Amor ut
frustratus
desiderio
non fati-
scat.

Quamuis autem ratio, & intellectus praeforibus gradum listere compellantur, virtus tamen amatiua, quae sicut intellectus ad notitiam, sic ad gustum ipsa diuinitus intratur, amoris impetum profusa, qui cupiens, progredi non fatiscit. Nam ipsa solius fruitionis (quae gustui magis debetur, quam visui) delectatur amplexu. Et ratio in se caeca, cum sit in meridie, ut in tenebris aequè palpans, intellectu nimia claritate caligante, & in ianuis excubante, ipsa cum Moyse caliginem intrare festinat: quia quandam esuriam spirituale in insatiabilem incurrit comprehendendi bonum increatum, cum tamen ipsa creata sit: veluti si totum pelagus minimus maris pisciculus deglutire conaretur. Et sic in ea stabilitur esuries aeterna, cum nequaquam capere valet bonum increatum. Sed quoniam amoris fiducia hoc proprium habet, ut secundo ac tertio frustrata, à suo conamine non fatiscat, post defectum semper vires reparans, ad id ipsum perficiendum esuriam renouat & adauget. Ex vena tamen tactus huius mellifluis deliciarum riuli fluitant, quia tactus iste, iuxta desiderium omnifarium spiritus, secum adfert delectamenta saporis.

Amori
proprium
quid.

Tactus
amoris quid
adferat.

Et haec est amoris vita supra rationem, & intellectum, iuxta summam operationis eius negotium, quia ratio in hoc gradu, nec conferre, nec auferre quid valet amori, cum amor noster diuino sit tactus amore. Vnde nullum hic sentio post futurum vnquam à diuina charitate diuortium, quia talis amator omnibus inordinatis affectionibus, consolationibus, intentionibus, &c. funditus moritur, ut verè dicere possit: *Mihi mundus crucifixus est*, tam efficacem auersionem ab omnibus deordinationibus in se per sentit. Porro *conflictus* hic agitur diuini, nostrique amoris. Nam Deo per Spiritum sanctum in nostrum spiritum se proclinante, ac dulcissimè tangente, spiritus noster e contra diuino tactu permotus, ac amatiua virtute subiectus, in Deum se imprimi & inclinari, & sic vicario tactu Deus retangitur, ex quo *conflictus* amoris oritur, ita quod penetratiuis amoris iaculis verèque vulneratur, & mutuis se fulminibus interlucent, altero alteri suam

Galat. 6.
Conflictus
diuini no-
strique a-
moris.

fuiam faciem ostendente, quod iugi esurie facit eos in alterutrum inhiare. Alter alterum totum esurit, & desiderat, & alter alteri se totum offert, & hoc facit amantes, liquefacto amoris incendio fluitare. Porro Delictus, & eius largitio, nostraque relargitio, stabili soliditate confirmant amorem, & vnus simplex amor sunt, & spiritus amans, quasi totus amor efficitur. Vnde in hoc exercitio nec error intercudit, nec deceptio, sed ad *optimam partem* pettinens, in hac vita gratia praxustatur, & in patria feliciter adimpletur.

De quatuor gradibus, vel differentijs amoris. Cap. XVI.

Dicit Beatus Dionysius in libro de diuinis nominibus, quod vnus Caput 4.
est amor increatus, qui sua supersubstantiali, & vniuersali appetitione ingignit amorem creatum omnibus rebus, qui scilicet amor creatus, est quedam inclinatio, & coordinatio amanti ad bonum amatum. Est enim amor connexio, & vinculum, quo rerum Amor quid sit.
vniuersitas ineffabili amicitia, insolubilique vnione copulatur. Rationalis autem creatura, mortalitate naturæ suppressa, ac vitijs inuoluta, multis gradibus est à summo, & purissimo amore, qui Deus est, sua labilitate digressa. Ad quem vtique gressibus amoris redire nos oportet: quia Deum amare, est ad ipsum accedere, & intrare, ac gustare, Amare Deum quid.
quoniam suavis est Dominus. Et quantum quis amat, tantum amoris gressibus dilecto Deo propinquat: quantum autem amare negligit, tantum ingredi recusat, quia verus amor inter se, & dilectum, nullum medium patitur: nec quiescit donec ad ipsum, & in ipsam perueniat: & tam prope, quod si fieri posset, hoc idem ipsum sit quod ipse. Vnde Augustinus in Epistola ad Macedonem dicit, quod tantò nobis melius est, quantò magis ad illum imus: quò nihil melius est. Imus autem non ambulando, sed amando. Quem tantò habebimus presentiorè, quantò eundem amorem, quo in eum tendimus, poterimus habere puriorè. Vnde solus amor quoddam viuendum est, & diuinum instrumentum, quo nos ducit, inuitat, allicit, trahit, & cogit ad suam agnitionem, timorem, affectionem, subiectionem, aspirationem, gratificationem, assimilationem, amorem, vnionem, & desideratissimam fruitionem. Hic igitur amor, quo totalis cursus viatoris perficitur, licet multis gradibus distingui posset, ad exercitium tamen quotidianum lucidius cognoscendum, secundum exigentiam, & aptitudinem amoris vniuscuiusque viatoris, quatuor gradibus distinguere statui. Amor vt instrumentum sit Dei.